

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 12. februar 2025.godine

BLIC- "LEČE BRONHITIS, A U STVARI IMAJU RAK" Sve više nepušača dobija karcinom pluća! Naš onkolog izneo alarmantne podatke: Tri faktora ključna

BLIC- "Većina dolazi u četvrtom, najkritičnijem stadijumu bolesti, mi ovde radimo 'KOČENJE' BOLESTI": Najmlađi pacijent u Centru za lks nož KCS-a imao samo 6 godina

POLITIKA- U Srbiji registrovan 14.081 slučaj oboljenja sličnih gripu, pik u naredne dve nedelje

"LEČE BRONHITIS, A U STVARI IMAJU RAK" Sve više nepušača dobija karcinom pluća! Naš onkolog izneo alarmantne podatke: Tri faktora ključna

Rak pluća je najčešći tip maligniteta u Srbiji

Godišnje od ove bolesti oboli oko 7.000 ljudi, a premine 5.000 ljudi

Rak pluća je najčešći tip maligniteta u Srbiji. Godišnje u našoj zemlji od ove bolesti oboli oko 7.000 ljudi, a premine čak 5.000 ljudi. Iako se cigarete smatraju najčešćim uzročnikom ove maligne bolesti, Međunarodna agencija za istraživanje kancera saopštila je da raste broj onih kojima je dijagnostikovao rak pluća, a da nikad nisu pušili u životu. Šta je razlog

Rak pluća kod ljudi koji nikada nisu pušili duvan se sada procenjuje da je peti najčešći uzrok smrtnih ishoda od kancera širom sveta, pokazuju najnovija istraživanja.

Onkolog profesor dr Vladimir Kovčin za "Blic" kaže da je rak pluća u 9 od 10 slučajeva uzrokovan pušenjem, a da u 10 odsto slučajeva može da se javi kod nepušača, te da je u tom slučaju najčešće dijagnostikovao kod žena.

- Rak pluća kod nepušača se najčešće javlja među ženama. Porast je evidentan u Srbiji i sada je izjednačen broj obolelih žena i muškaraca, dok smo ranije imali veći broj obolelih muškaraca. Nažalost, danas imamo i primere dece koja puše već u osnovnoj školi", pojašnjava naš sagovornik.

Tri ključna faktora za dobijanje raka pluća kod nepušača

Pored konzumiranja duvanskog dima, neki od ključnih faktora za dobijanje raka pluća su i aerozagađenje, hemijska i azbestna industrija ili petrohemija, ali i pasivno pušenje.

"Ukoliko roditelji konzumiraju cigarete, deca su pasivni pušači. Potrebno je vreme da sve te kancerogene materije uđu u pluća i da se karcinom razvije, ali to je jedan od razloga zašto sve više mladih oboleva od ovog raka", pojašnjava dr Kovčin.

Kako kaže, prevencija je bitna, posebno kod radnika u industriji ili petrohemiji. Međutim, kada je aerozagađenje u pitanju, pojedinac tu ne može mnogo da učini.

"Kada je zagađenje vazduha u pitanju, tu malo možemo. Potrebno je da se postave filteri na dimnjake za prečišćavanje dima iz termoelektrana. Takođe, u malim gradovima, ali čak i u Beogradu, ljudi lože svašta. Dešava se da zapale gume za automobile, to je vrlo kancerogeno", pojašnjava naš sagovornik.

Leče bronhitis, a u stvari imaju rak

Nažalost, karcinom pluća je podmukao i ima nespecifične simptome dok ne zahvati vitalnu strukturu, kaže Kovčin.

"Prvi simptomi uglavnom deluju kao banalno oboljenje poput bronhitisa ili upale pluća. Često se dešava da lekari mesecima leče baš ova oboljenja kod pacijenata, a da je u stvari u pitanju rak", kaže nam profesor.

U 6 delova Srbije najviše obolelih, na udaru žene

Kako se vidi na interaktivnoj mapi koja prikazuje rasprostranjenost maligniteta u Srbiji, najviše obolelih od raka pluća u Srbiji je u Severnobačkom, Srednjobanatskom, Borskom, Južnobačkom, Severnobačkom okrugu, ali i u Beogradu, dok su žene podložnije ovom kanceru.

Tri faktora iz naše sredine ključna za oboljenje

Onkolog Kovčin ranije je za "Blic" objasnio da je ključni razlog za porast broja obolelih od karcinoma mlađih od 45 godina okruženje u kom živimo, i to - kakav vazduh udišemo, kakvu vodu pijemo i kakvu hranu jedemo.

- Stariji sugrađani poput naših baka i deka, živeli su u drugačijem vremenu kada okolina nije bila toliko zagađena. Bilo je manje hemije u hrani, vodi i vazduhu - objasnio je on ranije za "Blic".

Kada je u pitanju nasledni faktor, prof. dr Kovčin naveo je da o njemu ne možemo govoriti kao primarnom.

- Osnova je u velikom zagađenju koje je oko nas i toj kumulaciji s kojom smo u kontaktu svaki dan. Kada dođe do kritične količine razvija se karcinom. Naravno jedan od bitnih faktora je i stres koji remeti imunitet, a imunitet je zadužen za ubijanje malignih ćelija, ali kada je oslabljen one uspevaju da izbegnu imunološki razvoj - upozorio je on za "Blic".

Koji su najraniji simptomi raka pluća

Kako je ranije za "Blic zdravlje" izjavila specijalista pneumoftziologije, pulmolog Tatjana Radosavljević, simptomi koji mogu da ukažu na prisustvo raka pluća nisu specifični samo za tu bolest, već se mogu javljati i u drugim bolestima pluća:

Može da postoji:

kašalj

iskašljavanje

iskašljavanje krvi kroz ispljuvak

osećaj otežanog disanja

bolovi u grudima

- Lokalno širenje raka pluća može da dovede do bola u ramenu (tzv. Pankoaast tumor), promuklosti zbog zahvatanja živca koji oživčava glasne žice, otežanog gutanja ukoliko je zahvaćen jednjak. Upala pluća koja se ponavlja na istom mestu, takođe mogu da ukazuju na postojanje raka pluća.

Šta budi sumnju na rak pluća

Akutni uporni kašalj ili pogoršanje i promena karaktera hroničnog kašlja

krv u sputumu

uporni bronhitis ili ponavljanje respiratornih infekcija

bol u grudima

neobjašnjen gubitak težine i / ili umor

poteškoće s disanjem uopšte

"Većina dolazi u četvrtom, najkritičnijem stadijumu bolesti, mi ovde radimo 'KOČENJE' BOLESTI': Najmlađi pacijent u Centru za Iks nož KCS-a imao samo 6 godina

Najmlađi pacijent u 2024. godini koji je bio na terapiji Iks nožem imao je 13 godina

U Centru za Iks nož prošle godine je zbrinuto oko 1.500 pacijenata, što je povećanje od 11% u odnosu na 2023. godinu

"Prošle godine zbrinuli smo gotovo 1.500 pacijenata, što je oko 11 odsto više nego 2023. godine. Broj pacijenata je svakako povećan, a ukupna statistika pokazuje da je u Srbiji od malignih bolesti obolelo oko 43.000 ljudi", rekla je dr Biljana Šeha, načelnica Centa za Iks nož Kliničkog centra Srbije.

Smrtnost od raka u našoj zemlji je velika, gotovo 30.000 pacijenata svake godine premine. Najmlađi pacijent na Iks nožu prošle godine imao je 13 godina, a 2023. samo šest!

- Imamo pacijente svih uzrasta. Najmlađi pacijent prošle godine imao je 13 godina, a prethodne 6. Najstariji pacijent je bio 1927. godište. Ono što moram da kažem da je posebno važna kategorija radno sposobno stanovništvo (između 20 i 50 godina) i posebno je sada izražen trend u toj starosnoj populaciji - rekla je dr Šeha za RTS.

Među oboljenjima najzastupljeniji su karcinomi pluća i kolorektalni karcinom, a većina pacijenata je u četvrtom stadijumu bolesti.

- Naša cela metoda je palijativna. Mi radimo "kočenje" bolesti. Većina naših pacijenata je u četvrtom kliničkom stadijumu bolesti. Vrlo malo imamo pacijenata u prvom i drugom stadijumu bolesti. Znači, mi smo kao metoda namenjeni kočenju bolesti i produžetku života pacijenta. Mnogim pacijentima smo produžili život, poboljšali kvalitet i zaista uvek sa ponosom istaknem ne samo za Iks, nego i za Gama nož,

da je naša prva pacijentkinja sa Gama noža sa metastazom u glavi dan-danas živa, kao što je jedan pacijent sa Iks noža takođe, koji je tretiran januara 2019. dan danas je živ, što su zaista impresivni rezultati - istakla je dr Biljana Šeha.

Iks nož zamenjuje hirurško lečenje

Iks nož je zapravo zračna terapija koja zamenjuje hirurško lečenje.

- Indikacije za Iks nož smo naveli na sajtu naše klinike. Znači promene do 4,5 cm u glavi, 2 cm na licu i vratu i do 5 cm u telu. Jako su važni odnosi zapremine, anatomije, gde se nalaze. Ono što moram da kažem, da je vrlo važno da pacijente treba da upućuju konzilijumi i naravno onkolozi, hirurški onkolozi, medikalni onkolozi - objasnila je dr Šeha.

Ovo zračenje je, dodaje doktorka, potpuno bezbolno.

- U zavisnosti od stanja, potrebno je jedno, tri ili pet zračenja. Znači to je zaista vrlo mali broj frakcija i kratko traje i vrlo je efikasno zahvaljujući visokim energijama. A ono što moram da kažem je da možemo zameniti i hirurško lečenje, recimo u prvom stadijumu bolesti kada su mali tumori i to je za pacijente terapija izbora. Mogu da izbegnu hirurško lečenje, pogotovo pacijenti kada nije moguće hirurško lečenje zbog različitih komorbiditeta može se primeniti ova vrsta lečenja - ističe dr Šeha.

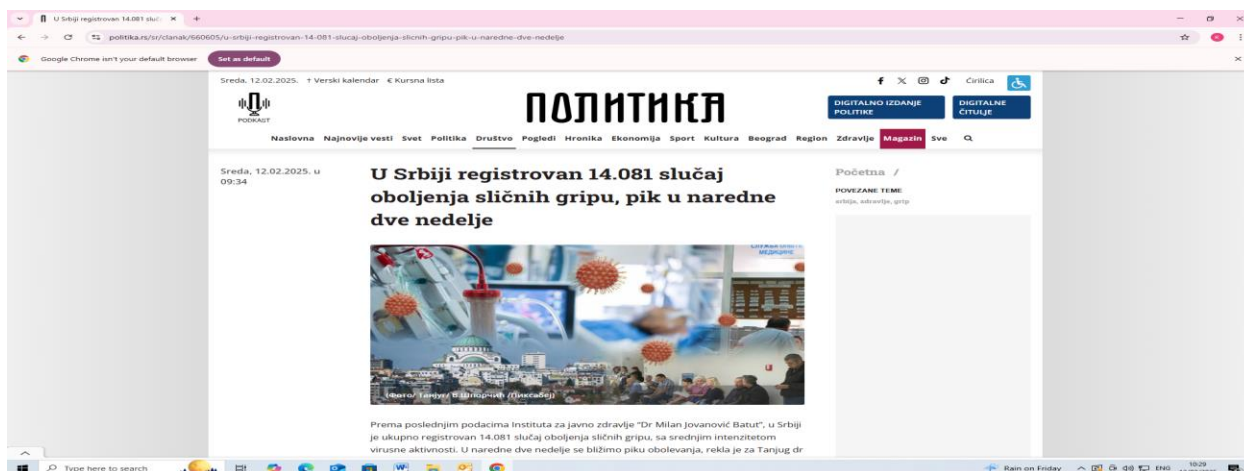
Šta je potrebno za dolazak u Centar

Za dolazak u Centar za Iks nož potreban je uput za Klinički centar Srbije, za Kliniku za neurohirurgiju. Pacijent, naravno, mora da bude upućen od strane konzilijuma ili nekog od onkologa.

Dr Šeha napominje da, kada je u pitanju rak, trebalo bi da se ugledamo na Dansku.

- To znači da imamo više skrininga, da što više imamo rano otkrivenih karcinoma što bi bilo ogromna ušteda i za naš budžet jer svo naše lečenje je jako skupo. Tako da bi bilo dobro kada bi se karcinomi otkrivali u početnoj fazi kada je zapravo, da kažemo, i najjeftinije lečenje - rekla je dr Šeha za RTS.

ПОЛИТИКА

U Srbiji registrovan 14.081 slučaj oboljenja sličnih gripu, pik u naredne dve nedelje

Prema poslednjim podacima Instituta za javno zdravlje "Dr Milan Jovanović Batut", u Srbiji je ukupno registrovan 14.081 slučaj oboljenja sličnih gripu, sa srednjim intenzitetom virusne aktivnosti. U naredne dve nedelje se bližimo piku oboljevanja, rekla je za Tanjug dr Milunka Milinković, epidemiolog tog instituta.

"Prema podacima pete izveštajne nedelje, ukupno je obolelo nešto preko 14 hiljada osoba od oboljenja sličnih gripu i oko 17 hiljada akutnih respiratornih virusnih infekcija", rekla je ona.

Prema njenim rečima, ova epidemiološka situacija je očekivana za ovaj period godine, a u narednom periodu, za nedelju ili dve, bližimo se piku oboljevanja. "Registrovan je srednji intenzitet virusne aktivnosti i virus gripa je široko geografski rasprostranjen u našoj zemlji. Registrovan je na teritoriji 24 okruga", rekla je dr Milinković.

Kako navodi, najčešće su obolela deca predškolskog i školskog uzrasta, ali obolevaju sve osobe. "Prioritetne grupe za vakcinaciju protiv gripa jesu pre svega osobe starije od 65 godina, osobe koje imaju neko hronično oboljenje.

Blagovremena vakcinacija jeste pre početka sezone kako bi se razvio imunitet na vreme, međutim možemo reći da ni sada nije kasno i ove ugrožene kategorije mogu da se vakcinišu", rekla je dr Milinković.

Do sada je, kako je navela, vakcinisano približno 300 hiljada naših sugrađana, a vakcine su i dalje dostupne u domovima zdravlja, prenosi Tanjug.